Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), judecător Jomiru-Niculiță V.

Dosarul nr. 2a-2334/25 (2-22108901-02-2a-02072025)

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Arhip Valeriu
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Ghedrovici Nicolae
Grefier: Goncear Violeta

examinând în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de Umaneț Vladimir prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bolfosu Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 ianuarie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Umaneț Vladimir împotriva lui Sîrbu Valeriu, Feghiu Artur și SA ,,Moldasig" cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumelor,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 27 iulie 2022, Umaneț Vladimir s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîrbu Valeriu, Feghiu Artur și SA ,,Moldasig" cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumelor.

În argumentarea acțiunii a indicat că, la 25 martie 2019 a încheiat cu Sîrbu Valeriu tranzacția de schimb (în temeiul recipisei) a mijloacelor de transport de marca Mercedes E220, a.f. 1999, cu n/î *****, aflat în posesia lui Sîrbu Valeriu și automobilul de marca BMW E60 n/î ***** aflat în proprietatea sa.

Potrivit recipisei din 25.03.2019, Sîrbu Valeriu s-a obligat să perfecteze actele în privința automobilului Mercedes E 220 n/î ***** pe numele lui Umaneț Vladimir și să-i vopsească 2 autovehicule din contul său, ce reprezintă diferența dintre costul mijloacelor de transport schimbate.

Susține că până în prezent pârâtul, Sîrbu Valeriu nu i-a perfectat actele în privința automobilului de marca Mercedes E220 și nu a compensat datoria restantă din valoarea unităților de transport.

La 22 noiembrie 2019, automobilul de model Mercedes E 220 a fost implicat într-un accident rutier, iar potrivit acordului asiguratorului SA „Moldasig” nr.D/RCA/19-2015 a fost acceptată spre plată pentru repararea automobilului nominalizat, cu titlu de despăgubire suma de 63112 lei.

Relevă că din cauză că Sîrbu Valeriu și Feghiu Artur nu i-au perfectat actele în privința automobilului de model Mercedes E 220, a fost nevoit să repare din cont propriu mijlocul de transport. Totodată, la solicitarea de la compania de asigurări a mijloacelor bănești cu titlu de despăgubire de asigurare, i-a fost refuzată solicitarea pe motiv că doar proprietarul mijlocului de transport, Feghiu Artur este în drept să dispună de ridicarea primei de asigurare.

Totodată, în rezultatul prescrierii termenului de ridicare a sumei de despăgubire, asiguratorul va fi în drept să refuze plata acesteia, prin ce va rămâne cu un prejudiciu de la persoanele din culpa cărora nu a ridicat despăgubirea.

Consideră că pe lângă faptul cauzării unui prejudiciu material, pârâtul Feghiu Artur este obligat să-i elibereze împuterniciri pentru ridicarea mijloacelor bănești de la asigurator, or la caz va fi prezența unei îmbogățiri nejustificate a pârâtului Feghiu Artur și/sau a asiguratorului SA„Moldasig”.

Astfel, se consideră în drept de a pretinde subrogarea în drepturi cu pârâtul, Feghiu Artur în raport cu SA„Moldasig” prin obligarea ultimei la plata sumei de despăgubire acceptate în mărime de 63112 lei, sau după caz încasarea din contul lui Feghiu Artur a sumei echivalentului sumei de despăgubire.

Suplimentar, la 03.01.2020 a fost pornită urmărirea penală nr.2020890014 în baza prevederilor art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, la care a fost conexată cauza penală nr.2020890175 pornită la 19.05.2020, în baza prevederilor art.276 alin.(2) lit.b) Cod penal, falsificarea seriei, a numărului de identificare a șasiului, caroseriei sau motorului auto prin ștergere, înlocuire sau modificare, iar în cadrul urmăririi penale, mijlocul de transport a fost ridicat de organul de urmărire penală la 11.07.2020 pe faptul că în perioada anilor 2017-2018 de persoane identificate și neidentificate, aflându-se în posesia automobilului de model Mercedes E 220, n/î ***** (*****) au falsificat seria și numărul de identificare a caroseriei, prin tăiere și sudare a plăcuței cu numărul șasiului, ulterior realizând automobilul diferitor persoane.

Remarcă că la realizarea tranzacției de vânzare/schimb a mijlocului de transport Mercedes E 220 bunul conținea vicii ascunse de care cunoștea Sîrbu Valeriu, însă cu rea-credință ultimul a transmis bunul dat reclamantului, vicii despre care nu a cunoscut. Astfel consideră că urmează a fi repus în poziția inițială, conform prevederilor art.331 alin.(1) Cod civil, or la moment este în imposibilitate de a deține un bun care nu este în circuitul civil.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară la 24.03.2022 a expediat în adresa pârâților pretenția nr.1-24/03-22, prin care a solicitat perfectarea

împuternicirilor în vederea ridicării despăgubirii de asigurare de la SA„Moldasig”, în sumă de 63112 lei, în termen de 7 zile 3 calendaristice, cât și restituirea contravalorii mijlocului de transport în mărime de 7000 euro, însă care au rămas fără soluționare.

Solicită reclamantul:

- a declara nul contractul de schimb, constituit prin recipisa din 25.03.2019 dintre Sîrbu Valeriu și Umaneț Vladimir, în privința mijloacelor de transport de marca Mercedes E220, a.f. 1999, n/î BBM 216, aflat în posesia lui Sîrbu Valeriu și autovehiculului de marca BMW E60 n/î ***** aflat în posesia lui Umaneț Vladimir, cu dispunerea încasării din contul lui Sîrbu Valeriu în beneficiul lui Umaneț Vladimir a sumei de 7000 euro echivalent în lei, conform cursului BNM, la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de contravaloare a bunului mobil autovehicul de marca BMW E60 n/î *****;

- subrogarea în drepturi a reclamantului Umaneț Vladimir cu pârâtul Feghiu Artur în raport cu asiguratorul SA„Moldasig”, prin obligarea SA„Moldasig” la plata în beneficiul lui Umaneț Vladimir a sumei de despăgubire potrivit acordului asiguratorului SA„Moldasig” nr.D/RCA/19- 2015 în sumă de 63112 lei;

- încasarea din contul lui Feghiu Artur în beneficiul lui Umaneț Vladimir a sumei de 63112 lei, ce reprezintă echivalentul primei de despăgubire acceptată de asiguratorul SA„Moldasig” -compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 ianuarie 2025, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Umaneț Vladimir împotriva lui Sîrbu Valeriu, Feghiu Artur și SA„Moldasig” cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumelor.

S-a declarat nul contractul de schimb încheiat între Umaneț Vladimir și Sîrbu Valeriu, în privința mijloacelor de transport de marca Mercedes E220, anul fabricației 1999, aflat în posesia lui Sîrbu Valeriu și autovehiculul de marca BMW E60, aflat în posesia lui Umaneț Vladimir.

S-a încasat de la Sîrbu Valeriu în beneficiul lui Umaneț Vladimir suma de 100 lei (o sută lei) ca taxă de stat.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 27 ianuarie 2025, Umaneț Vladimir prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bolfosu Igor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 ianuarie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de

fond, cu modificarea acesteia și să se dispună încasarea din contul lui Sîrbu Valeriu a sumei de 7000 Euro cu titlu de contravaloare a bunului mobil.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, Umaneț Vladimir prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bolfosu Igor a reiterat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a menționat că nu este de acord cu hotărîrea instanței de fond, o consideră neîntemeiată și susceptibilă de casare.

Indică că la 25 martie 2019, între el şi Sîrbu Valeriu a fost încheiat un schimb de autovehicule, Sîrbu Valeriu prezentând o procură eliberată de Feghiu Artur pentru Mercedes E220. Valoarea Mercedesului a fost stabilită la 5.000 euro, iar valoarea BMW-ului E60, aflat în proprietatea apelantului, la 7.000 euro. Diferenţa de valoare urma să fie compensată prin obligaţia lui Sîrbu Valeriu de a perfecta actele de transmitere a dreptului de proprietate şi de a vopsi două autovehicule din cont propriu. Aceste obligaţii nu au fost executate.

Apelantul a indicat că, la 22 noiembrie 2019, Mercedesul E220 a fost implicat într-un accident rutier, iar prin acordul asigurătorului SA „Moldasig" a fost acceptată spre plată suma de 63 112 lei cu titlu de despăgubire. Din cauza faptului că autovehiculul nu era înregistrat pe numele său, despăgubirea nu i-a fost eliberată, fiind nevoit să suporte personal costurile reparaţiei. Asigurătorul a refuzat plata pe motiv că doar proprietarul înregistrat, Feghiu Artur, avea dreptul să dispună de suma respectivă.

În continuare, apelantul a expus pe larg situaţia penală legată de autovehiculul Mercedes E220, arătând că au fost pornite urmăriri penale pentru falsificarea elementelor de identificare ale acestuia. În cadrul urmăririi penale, autovehiculul a fost ridicat din posesia apelantului, fiind stabilit că seria şi numărul de identificare ale caroseriei au fost falsificate anterior schimbului. Ulterior, prin ordonanţa procurorului, s-a dispus încetarea urmăririi penale faţă de Sîrbu Valeriu din motiv de prescripţie, concomitent cu confiscarea specială a automobilului şi interzicerea definitivă a exploatării acestuia, bunul fiind scos din circuitul civil.

Apelantul a subliniat că, în urma acestor împrejurări, a rămas fără bunul dobândit prin schimb, fără a beneficia de lucrările promise şi fără a fi cunoscut viciile ascunse şi situaţia juridică reală a autovehiculului. Totodată, BMW-ul E60 transmis de el în cadrul schimbului a fost înstrăinat către un terţ, ceea ce face imposibilă restituirea bunurilor în natură.

Criticând hotărârea instanţei de fond, apelantul a arătat că, deşi s-a constatat nulitatea contractului de schimb, instanţa a refuzat să dispună restituirea valorică a bunului, motivând eronat că nu ar fi fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare şi limitându-se la ideea formală a restituirii bunurilor, fără a ţine cont de

imposibilitatea obiectivă a restituirii în natură. Apelantul a insistat că, în asemenea situaţii, dreptul civil impune repararea integrală a prejudiciului prin echivalent bănesc, respectiv prin obligarea pârâtului la plata contravalorii bunului, stabilită chiar de părţi în recipisa semnată.

De asemenea, apelantul a invocat încălcarea dispoziţiilor Codului de procedură civilă privind legalitatea şi temeinicia hotărârii judecătoreşti, arătând că instanţa de fond nu a analizat probele în mod complet, a tras concluzii contradictorii şi nu a răspuns argumentelor esenţiale formulate de reclamant. A invocat expres art. 239 şi 241 CPC, precum şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, susţinând că lipsa unei motivări clare, coerente şi suficiente constituie o încălcare a art. 6 §1 CEDO şi a dreptului de acces efectiv la justiţie.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimaților, cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 24 septembrie 2025, intimatul Sîrbu Valeriu prin intermediul reprezentantului său, avocatul Chirilenco Svetlana a depus referința asupra cererii de apel prin care a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 3 ianuarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 27 ianuarie 2025 (f.d. 132-133), Completul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului Umaneț Vladimir, Bolfosu Igor a susținut apelul în sensul declarat. A solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu modificarea acesteia.

Reprezentantul intimatului Sîrbu Valeriu, avocatul Chirilenco Svetlana în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Apelantul Umaneț Vladimir și intimații Sîrbu Valeriu, Feghiu Artur și SA „Moldasig” în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, procedura de citare fiind respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa participanților neprezenți. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a

intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile părților pe dosar, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Instanța de apel reține că, la 27 iulie 2022, Umaneț Vladimir s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîrbu Valeriu, Feghiu Artur și SA „Moldasig” cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumelor.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Umaneț Vladimir și a declarat nul contractul de schimb încheiat între Umaneț Vladimir și Sîrbu Valeriu, în privința mijloacelor de transport de marca Mercedes E220, anul fabricației 1999, aflat în posesia lui Sîrbu Valeriu și autovehiculul de marca BMW E60, aflat în posesia lui Umaneț Vladimir.

S-a încasat de la Sîrbu Valeriu în beneficiul lui Umaneț Vladimir suma de 100 lei (o sută lei) ca taxă de stat. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Conform art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În acord cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În sensul art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.

Având în vedere că actele juridice a căror nulitate a fost invocată de reclamant au fost încheiate la data de 25 martie 2019, la caz, se vor aplica reglementările pertinente din Codul civil în redacția în vigoare din 1 martie 2019.

Potrivit art.16 alin.(1) lit.c) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic.

Conform art.327 Cod civil, (1) Actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes

general (nulitate absolută). (2) Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă).

Potrivit prevederilor art.330 Cod civil, (1) Nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părţii ocrotite pe calea acţiunii oblice. Instanţa de judecată nu poate să o invoce din oficiu.

Art.331 Cod civil, stipulează că (1) Actul juridic nul se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii. (2) Actul juridic anulabil este valabil pînă la declararea acestei nulităţi de către instanţa de judecată, însă, odată anulat, se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii. (3) Drepturile reale dobîndite în temeiul actului juridic nul sau anulat se consideră că nu au fost dobîndite pe acest temei. Această dispoziţie se aplică şi drepturilor de creanţă ori drepturilor asupra obiectului de proprietate intelectuală dobîndite în temeiul actului juridic.

În virtutea prevederilor art.339 Cod civil, (1) Actul juridic încheiat în baza unei erori esențiale poate fi declarat nul de instanța de judecată dacă cealaltă parte sau terțul destinatar al actului juridic unilateral știa sau, după caz, trebuia să știe despre această eroare. (2) Eroarea este esențială dacă la încheierea actului juridic a existat o falsă reprezentare referitoare la: a) natura actului juridic; b) calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; c) cealaltă parte a actului juridic sau terțul beneficiar al actului juridic, în cazul în care identitatea sau calitățile acestora sînt hotărîtoare pentru încheierea actului juridic. (3) Eroarea care privește simplele motive ale actului juridic nu este esențială, cu excepția cazului în care prin voința părților asemenea motive au fost considerate hotărîtoare.

În confomitate cu prevederile art.362 Cod civil (1) Un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acţionează.

Art.374 Cod civil, indică că (1) Procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanţi.

Iar potrivit art.500 Cod civil, (1) Proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului.

În conformitate cu prevederile art.509 alin.(2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobîndit, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietateca efect al dobîndirii cu bună-credință.

Potrivit art.1195 Cod civil, (1) Părţile contractului de schimb au obligaţia de a transmite reciproc dreptul de proprietate asupra unui bun. (2) Fiecare parte a contractului de schimb este considerată vînzător al bunului pe care îl înstrăinează şi cumpărător al bunului pe care îl primeşte în schimb.

Din lucrările cauzei rezultă cu certitudine că Feghiu Artur este proprietarul mijlocului de transport de model Mercedes E220 a.f.1999, caroseria nr.WDB2100061A934913, fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare nr.189500019 din 15.12.2017 (f.d.19).

Potrivit procurii nr.8576 din 25.11.2018, legalizată de notarul Lazu Aurelia, se atestă faptul că Feghiu Artur l-a împuternicit pe Sîrbu Valeriu să administreze mijlocul de transport, să-l vândă, să-l conducă, să-l transmită în folosință gratuită, dreptul de a încheia contracte de vânzare-cumpărare (comodat), cu dreptul de a radia de la ASP, de a primi banii cuveniți, de a depune cereri, de a întocmi și de a semna toate actele necesare, întreținerea tehnică a mijlocului de transport, fiind reprezentantul său la ASP, cu dreptul de a reutila, de a trece revizia tehnică, a schimba culoare, numerele de înmatriculare, agregatele mijlocului de transport, de a primi certificatul de înmatriculare sau duplicatul pașaportului tehnic, cu dreptul de a asigura și de a primi banii cuveniți de la asigurator, procură valabilă pe 3 luni cu dreptul de substituire și de contrapartidă (f.d.18).

Potrivit poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI-004562864 din 21.12.2018 eliberată pe numele lui Sîrbu Valeriu, automobilul de model Mercedes E220 cu n/î ***** a fost asigurat pe perioada de la 30.05.2019 până la 20.12.2019 (f.d.19).

S-a stabilit că prin recipisa din 25.03.2019 scrisă de Sîrbu Valeriu, ultimul a indicat că a schimbat automobilul de marca 210 Mercedes n/î ***** cu Umaneț Vladimir pe BMW E60, n/î ***** și se obligă să-i întocmească actele la automobilul Mercedes ce-i aparține și să-i vopsească 2 automobile care o să i le aducă Umaneț Vladimir (f.d.10).

Instanța de fond a reținut că această recipisă este semnată de Sîrbu Valeriu, însă în ședința de judecată ambii au declarat că au încheiat un contract de schimb la 25.03.2019, așadar nici una dintre părți nu a negat existența acestui contract.

Din motiv că Sîrbu Valeriu și Feghiu Artur nu au perfectat actele în privința automobilului Mercedes E 220 pe numele reclamantului/apelant, inclusiv Sîrbu Valeriu nu a compensat datoria restantă conform recipisei din 25.03.2019, precum și a refuzului asiguratorului de a elibera lui Umaneț Vladimir despăgubirea de asigurare din cadrul dosarului de daune D/RCA/19-2015, reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată ca urmare a nesoluționării pretenției și notificării expediate în adresa pârâților (f.d.11-15).

S-a mai reținut că partea reclamantă a invocat drept temei a nulității contractului de schimb din 25.03.2019 faptul că acesta nu și-a produs efectele dorite. Ca temeiuri de nulitate au fost invocate lipsa împuternicirilor lui Sîrbu Valeriu ori procura era valabilă 3 luni și pornirea cauzei penale în privința ultimului, iar proprietarul automobilului Mercedes–Benz E 220 cu n/î ***** este Feghiu Artur și nu Sîrbu Valeriu.

Mai mult, ultimul la data semnării recipisei nu avea o procură valabilă de a încheia acte juridice în numele proprietarului.

Prin urmare, în baza recipisei semnate, Sîrbu Valeriu ca posesor al automobilului și-a asumat obligații față de reclamant și nu proprietarul automobilului, Feghiu Artur, iar prin prisma art.358 Cod Civil, efectele reale ale contractului de schimb nu s-au produs pentru că Feghiu Artur rămâne proprietar, iar pentru a avea un contract eficient este necesar consimțirea proprietarului.

Mai mult, chiar dacă Sîrbu Valeriu a indicat despre schimbarea bunurilor (automobilelor) ce presupune și dispoziția nu doar posesia și folosința ca atribut al proprietății, totuși în baza art.358 alin.(1) Cod civil nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși.

Suplimentar, în lipsa împuternicirilor lui Sîrbu Valeriu, reclamantul a acceptat schimbul de autoturisme, iar prin prisma art.370-371 Cod Civil încheierea actului juridic fără împuterniciri de reprezentare nu este temei de nulitate, motiv pentru care se apreciază critic alegațiile reclamantului privind nulitatea contractului de schimb din acest motiv.

Instanța de fond just a conchis că în speță, sancțiunea nulității absolute nu este potrivită, fiindcă ea exclude că consimțământul dat ulterior ar putea valida actul juridic. Nici sancțiunea nulității relative nu este potrivită, fiindcă ar avea ca efect că actul juridic este valabil și produce efecte până când o instanță de judecată nu îl va anula. O asemenea soluție ar pune, pentru persoana interesată, o sarcină prea înaltă, cea de a introduce o acțiune în justiție în termenul de prescripție extinctivă, chiar dacă nemijlocit nu a participat la încheierea actului juridic.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 22.11.2019 s-a constatat că la 22.11.2019 pe str.Muncești, mun.Chișinău a avut loc accidentul rutier dintre vehiculul Renault și vehiculul de model Mercedes n/î *****, condus de Umaneț Vladimir (f.d.54).

Urmare a accidentului rutier produs la 22.11.2019, prin scrisoarea nr.153 din 14.01.2020, SA „Moldasig” a adus la cunoștința utilizatorului automobilului păgubit de model Mercedes-Benz E220 n/î *****, Umaneț Vladimir că instrumentarea dosarului de daune nr.D/RCA/19-2115 din 25.11.2019 a fost finisată, iar despăgubirea de asigurare în mărime de 56585,73 lei poate fi ridicată, conform notei din scrisoarea menționată, la prezentarea procurii din partea proprietarului valabilă la data adresării (f.d.22).

Iar ca urmare a adresării avocatului Loghinescu Petru în interesul lui Umaneț Vladimir, prin scrisoarea nr.2659 din 19.07.2022 de SA „Moldasig” a fost respinsă cererea de acordare a despăgubirii de asigurare înaintată pentru mijlocul de transport de model Mercedes -Benz n/î *****, pe motivul lipsei actelor confirmative referitor la dreptul de proprietate a lui Umaneț Vladimir, iar la data

producerii accidentului rutier proprietarul automobilului era Feghiu Artur, invocând prevederile art.2, 21 alin.(1) al legii nr.414 din 22.12.2006 (f.d.30-31).

Astfel, întemeiat instanța de fond a concluzionat că solicitarea cu privire la subrogarea în drepturi cu Feghiu Artur în raport cu asiguratorul SA„Moldasig" privind încasarea sumei de 63 112 lei de la SA „Moldasig" cu titlu de despăgubire de asigurare urmează a fi respinsă ori înscrisurile anexate nu reflectă existența relațiilor contractuale de asigurare dintre Feghiu Artur și SA„Moldasig" și nici faptul că proprietarul automobilului a primit de la asigurător careva mijloace bănești. Mai mult, pentru a beneficia de despăgubirea de asigurare, reclamantul ca utilizator al mijlocului de transport urma să încheie un contract de asigurare.

În același context, cerința privind încasarea sumei de 63112 lei din contul lui Feghiu Artur urmează a fi respinsă.

În continuare, prin ordonanța de ridicare din 11.07.2020 emisă în cadrul urmăririi penale, pe faptul falsificării elementelor de identificare ale automobilului de model Mercedes E220 n/î ***** (*****) de falsificare a seriei, numărul de identificare a caroseriei, s-a dispus ridicarea automobilului de model Mercedes E220 cu n/î ***** anterior *****, iar prin procesul-verbal de ridicare din 11.07.2020, automobilul a fost ridicat de la Umaneț Vladimir (f.d.23-25).

Automobilul a fost recunoscut în calitate de corp delict, fiind lăsat la păstrare la Inspectoratul de Poliție Ciocana.

Totodată, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 15.09.2020 a fost respinsă cererea avocatului Dudulica Liubomir privind recunoașterea în calitate de parte vătămată a lui Umaneț Vladimir cu încasarea prejudiciului material în mărime de 7000 euro și a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, deoarece nu au fost stabilite temeiuri de a-l recunoaște pe Umaneț Vladimir în calitate de parte vătămată ori civilă, conform art.59 și 61 CPP (f.d.55-57).

Prin ordonanța de încetare a urmării penale din 20.10.2023 s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Sîrbu Valeriu în legătură cu expirarea termenului de prescripție și transmiterea automobilului la Serviciul Fiscal de Stat (f.d.104-108).

Totodată, prin aceeași ordonanță s-a constatat că în perioada anului 2017-2018, Sîrbu Valeriu, cu scop cupidant, în mod fraudulos și cu intenție directă a falsificat elementele de identificare ale automobilului de model Mercedes E220 cu numere de Lituania. Prin acțiunile sale, Sîrbu Valeriu a comis infracțiunea ce ține de falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculului după caroserie prin înlocuire, adică infracțiunea prevăzută de art.276 alin.(1) Cod Penal.

Luând în considerație că bunul-automobilul de model Mercedes E220 cu n/î ***** nu poate fi restituit proprietarului și/sau pus în circuit civil din cauza lipsei autenticității elementelor de identificare, este interzisă exploatarea acestuia, urmează a fi luate măsuri asigurătorii ca confiscarea specială.

Așadar, la semnarea recipisei/ contractului de schimb pentru reclamant a existat o falsă reprezentare referitoare la calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic- automobilul Mercedes E220 cu n/î *****, iar Sîrbu Valeriu cunoștea despre aceste vicii ascunse, însă cu rea-credință a transmis bunul dat reclamantului, motiv din care actul juridic este afectat de eroare și urmează a fi declarat nul.

Cu referire la efectele nulității recipisei/ contractului de schimb din 25.03.2019, instanța de fond a remarcat că reclamantul solicită dispunerea încasării din contul lui Sîrbu Valeriu în beneficiul lui Umaneț Vladimir a sumei de 7000 euro echivalent în lei, conform cursului BNM, la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de contravaloare a bunului mobil autovehicul de marca BMW E60 n/î *****.

De asemenea, Completul judiciar menționează că instanța de fond corect a reținut că anularea contractului de schimb presupune că nu a produs nici un efect juridic din momentul încheierii, iar părțile sunt puse în situația existentă la momentul încheierii contractului, adică în acest caz se întoarce bunul-automobilul fiecării părți și nu contravaloarea acestuia ori nu a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare.

Mai mult, reclamantul/apelant nu a solicitat ca efect al nulității restituirea de la Sîrbu Valeriu a bunului său- BMW E60 n/î *****, dar a solicitat echivalentul bănesc al mijlocului de transport-7 000 Euro, fapt inadmisibil, din motivul că recipisa nu clarifică valoarea mijlocului de transport la momentul schimbului sau alte caracteristici pentru determinarea valorii acestuia, motiv din care nu poate fi acceptat raportul de evaluare anexat de reclamant (f.d.91-103).

Astfel, instanța de apel apreciază critic argumentul părții apelante precum că ar fi îndreptățit la repararea prejudiciului prin echivalent bănesc, întrucât acest raționament nu este susținut nici de cadrul normativ aplicabil, nici de probele administrate în cauză.

Astfel, instanța de apel reține că efectul principal al nulității actului juridic constă în repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, iar nu în acordarea automată a unei despăgubiri bănești. Or, în speță, nulitatea contractului de schimb nu transformă raportul juridic într-unul de vânzare-cumpărare și nici nu justifică substituirea restituirii în natură cu plata valorii bunului, în lipsa unor temeiuri legale exprese și a unei cereri corespunzătoare formulate în acest sens.

Colegiul judiciar subliniază că apelantul nu a solicitat, ca efect al nulității, restituirea în natură a bunului transmis - automobilul BMW E60 cu n/î *****, ci exclusiv încasarea contravalorii acestuia în sumă de 7.000 euro. O asemenea solicitare nu poate fi admisă, întrucât echivalentul bănesc nu constituie regula în materia efectelor nulității, ci o excepție, aplicabilă doar în cazul în care restituirea în natură este imposibilă și doar cu respectarea cerințelor de probare a valorii bunului.

În acest context, instanța de apel constată că apelantul nu a demonstrat imposibilitatea juridică sau materială a restituirii în natură a automobilului BMW E60, iar simpla susținere că bunul a fost înstrăinat unui terț nu este suficientă pentru a atrage automat obligația pârâtului de a achita contravaloarea acestuia. Mai mult, recipisa din 25.03.2019 nu conține elemente clare și suficiente cu privire la valoarea bunului la momentul schimbului, iar evaluarea ulterioară prezentată de reclamant nu poate suplini lipsa unor criterii certe și obiective acceptate de ambele părți.

Totodată, instanța de apel reține că nici în cadrul procesului penal nu au fost stabilite drepturi patrimoniale ale apelantului asupra bunului sau asupra vreunui prejudiciu evaluat în cuantum de 7.000 euro, iar refuzul organelor de urmărire penală de a-l recunoaște în calitate de parte vătămată confirmă inexistența unor temeiuri legale suficiente pentru acordarea unei asemenea despăgubiri.

În ceea ce privește argumentele apelantului referitoare la încălcarea dreptului la un proces echitabil și la pretinsa lipsă de motivare a hotărârii primei instanțe, Colegiul judiciar constată că acestea sunt neîntemeiate. Hotărârea atacată cuprinde o expunere clară a circumstanțelor de fapt, analiza probelor administrate și aplicarea normelor de drept material și procesual incidente, fiind respectate cerințele art. 238–241 Cod de procedură civilă. Faptul că soluția adoptată nu corespunde așteptărilor apelantului nu echivalează cu o lipsă de motivare sau cu o încălcare a art. 6 §1 CEDO.

La fel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare legate de plata taxei de stat în mărime de 100 lei, proporțional pretenției admise, deoarece instanța de fond a aplicat corect dispozițiile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dat fiind faptul că în speță acțiunea reclamantului a fost admisă doar în partea declarării nulității contractului de schimb, celelalte capete de cerere fiind respinse ca neîntemeiate. În aceste condiții, încasarea de la pârât a taxei de stat aferente pretenției admise, reflectă în mod corect raportul dintre succesul procesual al părților și nu constituie o încălcare a dreptului reclamantului la compensarea cheltuielilor de judecată, ci dimpotrivă, reprezintă consecința directă și legală a soluției pronunțate în cauză.

Or, articolul 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate

circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Umaneț Vladimir prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bolfosu Igor.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 ianuarie 2025.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Arhip Valeriu

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Ghedrovici Nicolae